

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?

Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

En, tavoitteet eivät vastaa omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

Kohta 3. Kulttuuri on jokaisenoikeus.

Tavoitteena hieno, mutta liian epämääräisesti muotoiltu ottaen huomioon kulttuurin ammattilaisten työnteon ja talouden haasteet. Jokaisenoikeus tarkoittaa jokaisen vastikkeetonta mahdollisuutta hyötyä luonnon antimista, joten tässä yhteydessä sanavalinta on väärä. Kulttuuri on tarkoitettu kaikille, mutta ei sillä ehdolla, että taiteilija jää työstään ilman oikeaa korvausta.

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

Uudistumisen, kestävyuden ja kasvun mahdollistaminen [Ilmastokriisi on asia, joka pitäisi huomioida kaikin tavoin myös taiteen kentällä. Esimerkiksi erilaisia kestävään kehitykseen, ilmastoon ym.

teemoihin liittyviä painotuksia voisi tehdä kulttuurin rahoitukseen liittyen, jotka tulee toteuttaa tasapuolisesti, huomioiden erityisen herkässä tilanteessa olevat ja eri alueiden haasteet tunnistaen. Kulttuurialan ammattilaiset itsessään muodostavat hyvin valveutuneen joukon ihmisiä, joilta usein puuttuu taloudelliset resurssit toimia visioidensa eteen.]

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Etelä-Karjalan Taiteilijaseura yli 170 ammattitaiteilijan jäsenyhdistys ja Kaakkois-Suomen suurin taiteilijaseura. Seura on toiminut alueellisena ja valtakunnallisena kulttuurivaikuttajana yli 30 vuotta. Pyrimme erityisesti alueella toimivien ammattitaiteilijoiden toimeentulon ja toimintaedellytysten parantamiseen ja toiminnallamme toimimaan esimerkkinä myös valtakunnallisesti. Toimimme yhdessä myös Lappeenrannassa toimivan LAB-ammattikorkeakoulun kanssa, joka on alueen ainoa ammattitaiteilijoita kouluttava taho. Rajan tuntumassa aktiivisesti toimivana yhteisönä EKTS on viime vuodet korostanut Itä-Suomea koskevaa tulevaisuuskeskustelua, jossa nähdään myös kulttuurialan merkitys osana tuota tulevaisuutta, ja tätä kautta hahmottanut myös itäsuomalaista kulttuuri-identiteettiä tässä päivässä.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Kannatamme erityisesti Suomen Taiteilijaseuran, KULTA Ry:n Suomen Kuvataidejärjestöjen Liiton, Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö TAKU Ry:n ja Taiteen edistämiskeskuksen antamia lausuntoja kulttuuripoliittiseen selontekoon.

On hyvä, että selonteossa on huomioitu kulttuurialan työntekijöiden työnkuvan ja toimeentulon repaleisuus. Ratkaisuna tähän tulisi kehittää taiteen rahoitusjärjestelmää ja erilaisia muita tukimuotoja, ja helpottaa taiteilijan sirpaleisen työpaketin järjestelyä valtion tasolta.

Haluamme korostaa, ettei kulttuurialaa ja sen tulevaisuutta kehittäessä saneltaisi ulkopuolelta taiteilijoille keinotekoisia rooleja ja yritetä sitä kautta merkityksellistää taidetta ja sen tekijöitä, vaan vahvistetaan vapaan taiteen kenttää ja luodaan rakenteita uudistamalla mahdollisuuksia taiteilijoiden osaamisen monipuolisempaan tarjoamiseen laajemmin yhteiskunnassa.

Varhaiskasvatus on huomioitu todella hyvin selonteossa, sen sijaan ammattilaisten koulutus on jäänyt laajemmin huomiotta. Kulttuurialan pitkäjänteisen kehittämisen ja kestäväen tulevaisuuden takia huomiota olisi syytä kiinnittää myös tähän. Koulutuspaikkojen ja koulutuksen korkean laadun lisäksi valtion tulisi taata, että mm. kulttuurialan toisen asteen koulutusmahdollisuuksia on tarjolla ympäri Suomen, mikä varmistaa osaltaan kulttuurin monipuolisuutta, moniäänisyyttä ja elinvoimaisuutta alueilla. Tämä tuo myös alueelliset erityispiirteet näkyväksi osaksi Suomen kulttuuri-identiteettiä.

Kulttuurin aluehallinnointia koskeva kohta selonteossa jäi hieman ohueksi. Tarvitsemme erityislaatuista huomiota muualle kuin pääkaupunkiseudulle ja kasvukeskuksiin, toteuttamalla esimerkiksi huolellisesti ja ajatuksella toteutettuja strategioita kulttuurielämään ja keinoja niiden toteuttamiseen ja seuraamiseen. On tärkeää, että kulttuuri on korkealaatuista ja saavutettavaa laajemmin Suomen maakunnissa ja erityisesti haja-asutusalueilla ja reuna-alueilla. Kulttuuri tuo elinvoimaa alueille ja se toimii myös veto- ja pitovoimana väestölle.

Knuuttila Anni
Etelä-Karjalan Taiteilijaseura Ry